

vakklas sound design

De studierichting sound design omvat vanaf het tweede jaar zowel geluidsopname als geluidsmontage en mixage en is daarmee een van de drukst bezette afdelingen op de Filmacademie. De theorie voor alle onderdelen moet worden aangeboden en ook de praktijkoefeningen concentreren zich op deze drie aspecten, waarbij bovendien voor zowel documentaire als fictie film wordt gewerkt. De drie jaren in de hoofdfase geven de geluidsstudent de mogelijkheid zich maximaal te profileren, waarna werken in de praktijk vanzelfsprekend kan zijn.

Het tweede jaar legt de basis voor het grootste deel van de theoretische kennis en de student leert met een aantal praktische oefeningen het filmtraject in al zijn weerbarstigheid kennen. Vakinhoudelijk is dit het cruciale jaar. We leggen de basis voor ambachtelijkheid, het functioneren binnen de 'film' en het vormgeven aan inhoudelijke eisen vanuit scenario, productie, regie en de eigen visie.

In het tweede jaar gaan theorie, ambachtelijkheid en inhoud hand in hand. Theorielessen en praktijk wisselen elkaar af en beogen een maximaal creatief resultaat.

In het derde jaar ontwikkel je een eigen visie op geluid bij beeld, je toetst dit beeld aan de praktijk en medestudenten én je doet onderzoek naar nieuwe wegen en mogelijkheden tijdens het voorbereiden van de scriptie. *In het derde jaar word je een beginnend sound designer; visie geeft resultaat in inhoud én techniek.*

Het vierde jaar is een heel praktisch jaar, de academie gespiegeld aan de beroepspraktijk en de studenten uiteindelijk als spinnen in het web; controle, overzicht en opnieuw visie. Bewust gebruikt geeft geluid lading en perspectief, geluid met inhoud wordt sound design.

In het vierde jaar krijg je controle over de materie. Dan kun je jezelf sound designer noemen.

De volgende teksten verwijzen bij elk lesonderdeel naar competenties, competenties die je als student tijdens de studie zodanig ontwikkelt dat je, na de opleiding, als een gekwalificeerde professional aan de slag kunt in de beroepspraktijk. Een gedetailleerde beschrijving en bespreking van deze competenties is onderdeel van de twee besprekingen, in week 35 en week 2 van het tweede jaar.

De bij de verschillende lesonderdelen genoemde literatuur krijgt de student gedeeltelijk vooraf uitgereikt. De kosten van die literatuur zijn opgenomen in de Bijdrage Leermiddelen. De overige literatuur is op de afdeling beschikbaar als naslagwerk en referentiemateriaal. Ook is een aantal materialen opgenomen in genoemde leermiddelenbijdrage.

Structuur van de vakklas sound design

Studieleider Ben Zijlstra

Docenten Bert Kraaijpoel en Michel Schöpping

Instructeur begeleider Teddy Boddy

Gastdocenten en coaches Frank van der Weij, Jurre Haanstra, Alex Booy, Giel van Geloven en Vladimir Rakic

tweede jaar sound design

Het tweede studiejaar is het eerste specialistische jaar, een jaar waarin je met zoveel mogelijk aspecten van geluidsopname, geluidsmontage en mixage bekend raakt. Het jaar is vormgegeven rondom een flink aantal gezamenlijke filmoefeningen, zowel documentair als fictie, waarbinnen het gehele filmtraject aan bod komt. De noodzakelijke theoretische kennis voor geluidsopname, geluidsmontage en mixage komt aan bod in twee theorieblokken. Je bereidt je terdege voor op de belangrijkste theorie door het maken van huiswerkopdrachten, zodat toegespitste vragen tijdens de les mogelijk zijn. De gezamenlijke praktijkperioden worden in nauwe samenwerking met de andere vakklassen uitgevoerd. In die perioden spelen inhoudelijke en uitvoerend ambachtelijke aspecten een gelijkwaardige rol.

De gebruikte apparatuur in het tweede jaar is beperkt, omdat het gebruik van zendermicrofoons en méér dan vier microfoons tegelijkertijd is uitgesloten. Zo wen je aan een zeer eenvoudige en eenduidige geluidsketen en raak je vertrouwd met de klank hiervan. Het basiselement van goed 'direct' geluid bij beeld, vooral afhankelijk van de plaatsing van de microfoon t.o.v. het beeld (kader), maken we hiermee inzichtelijk én hoorbaar, zodat een zorgvuldig gebruik van de hengelmicrofoon de basis vormt voor de volgende jaren. Tijdens de praktijkoefeningen bieden we de mogelijkheid om het camerabeeld te bekijken op een eigen beeldmonitor, zodat alle aandacht zich richt op *'geluid bij beeld'*.

Door het maken van schriftelijke geluidskoncepten voor de oefeningen richt de student zich optimaal op de inhoudelijke werking van geluid bij beeld en is de creatieve betrokkenheid bij elke productie zo groot mogelijk. Een intensieve samenwerking met de regiestudent staat hierbij centraal en voorbereidend overleg met alle andere disciplines is een voorwaarde, zodat individuele creativiteit zich bundelt in gezamenlijke projectcreativiteit.

Tussen 'echte-documentaire' en 'echte-fictie' projecten bestaat voor het gehele geluidstraject in het algemeen een (zeer) groot verschil. Tijdens de draaiperiode is er bij documentaire een kleine en hechte groep aan het werk en is er vaak veel aandacht voor wat zich aanbiedt vanuit de realiteit. Het directe geluid is dan van het grootste belang, nasynchroniseren is bijna altijd onmogelijk! De geluidsmontage en mixage bij dit soort film maakt eventueel minder gebruik van toegevoegde elementen. Bij fictie is er, in veel gevallen, een veel grotere groep mensen betrokken, die werkt aan de hand van een draaiboek met *découpage*. Het directe geluid is gedeeltelijk planbaar, er kan controle over worden uitgeoefend, en in de geluidsmontage en mixage is theoretisch 'alles' mogelijk, afhankelijk van de inhoudelijke eisen die de film stelt. Vanwege dit grote verschil moet je als geluidsstudent in beide genres voldoende ervaring opdoen; we zoeken dan ook naar een zo evenwichtig mogelijke verdeling tussen documentaire- en fictieprojecten in het tweede jaar. Het derde en vierde jaar bieden meer mogelijkheid om rekening te houden met je persoonlijke voorkeur. Naast geluidstheorie en praktijk volg je in het tweede en derde jaar nog een aantal gemeenschappelijke lessen zoals *Filmanalyse* en *Genres*.

01 | algemene theorie | 7 ec | [theorie](#)

• algemene theorie | [dramaturgie](#) | 1 ec

inhoud

In de kern wordt inzicht gegeven in hoe wij mensen eeuwenlang verhalen vertellen, en hoe wij verhalen gebruiken om de wereld te begrijpen en onze levens te voorspellen. Hiervoor is het essentieel voor de schrijver om te zoeken naar waarheid en betekenis. Diens interpretatie van de gebeurtenissen in het leven maakt waarheid betekenisvol en men mag gerust stellen dat alleen *betekenisvolle waarheid* emotie oproept. We worden terug gevoerd naar het dna van het vertellen. Van verhaal, vorm en structuur terug naar sequenties, naar scènes, beats, zinnen, woorden. Elke punt en komma heeft betekenis en is onderhevig aan een systematiek. Hierbij worden klassieke, technische definitieën gehanteerd, die overigens niet als regels, maar als mechanismen moeten worden gezien. In het vertelmechanisme zit altijd een essentieel element van verandering; daarin ligt het voortstuwende karakter van het vertellen van verhalen. 'Story' is een reeks gebeurtenissen (events), ontworpen om grip te krijgen op een idee en om betekenis op te leggen. Over onder andere deze zaken gaat dit vak.

leerdoel

Aan de hand van een uiteenzetting van de visies van verschillende autoriteiten op het gebied van scenario en dramaturgie, krijgen de studenten meer inzicht in de noodzaak van het verhalen vertellen en in de dramaturgie van menig filmverhaal.

competenties 2, 8, 9, 10, 11

onderwijsvorm hoor – en kijkcollege en opdrachten

periode week 2, 3, 4

docent gastdocenten

toetsvorm

formatief

80% aanwezigheid en actieve participatie is voorwaarde voor het schrijven van de afrondende opdracht

studiepunttoekenning

-een voldoende resultaat voor de verslag (O/V beoordeling).

• algemene theorie | [filmanalyse I](#) | 2 ec

inhoud

Een reeks lessen waarin verschillende fictie- en documentaire films zullen worden geanalyseerd vanuit verschillende invalshoeken. De films zullen worden gefileerd, waarbij fragmenten zullen worden gebruikt ter illustratie. Aandacht wordt besteed aan het leren benoemen van de gebruikte vormprincipes en het doorgronden van de intenties van de filmmakers.

leerdoel

Aan de hand van een analyse van films uit heden en verleden vergroten de studenten hun inzicht in de betreffende films. Het uiteindelijke doel van de analyse is om de film beter te begrijpen, en om je eigen stem en je eigen artistieke en creatieve aanpak aan te kunnen scherpen. Het betreft hier zowel de fictiefilm als de documentaire film.

competenties 2, 8, 9, 10, 11

docent Ernie Tee, Allard den Dulk, Stefan Majakowski, en gastdocenten

periode week 5, 6, 7, 8, 10, 11

toetsing Aan deze lessenreeks is een schriftelijke opdracht verbonden. Studenten analyseren zelf een film (fictie of documentaire) en schrijven een paper over hun bevindingen.

onderwijsvorm hoor- en kijkcollege en opdracht

toetsvorm

formatief

80% aanwezigheid en actieve participatie is voorwaarde voor het schrijven van de afrondende opdracht

studiepunttoekenning

-een voldoende resultaat voor de opdracht. [> 5,5]

• **algemene theorie** | [genres I](#) | 1 ec

inhoud

Op het gebied van fictie wordt aandacht besteed aan het thrillergenre. Welke zijn de specifieke eigenschappen van het genre thriller als het gaat om regie, scenario, cameravoering en découpage, geluid, montage enzovoort? Aan de hand van films en fragmenten zal het thrillergenre worden ontleed. Op het gebied van de documentaire zal inzicht worden gegeven in de bestaande documentairegenres. Zo zijn er verschillende grondvormen te onderscheiden in de documentaire, zoals de observerende documentaire, het egodocument, de fakedocumentaire, enzovoort. Aan de hand van fragmenten en documentaire films wordt het brede palet van de documentaire uitgelegd.

leerdoel

Het verwerven van inzicht in de verschillende genres op het gebied van fictie en van documentaire.

competenties 2, 8, 9, 10, 11

docent gastdocenten

periode week 5, 6, 7, 8, 10, 11

onderwijsvorm hoor- en kijkcollege

toetsvorm

formatief

80% aanwezigheid en actieve participatie is voorwaarde voor het schrijven van de afrondende opdracht

studiepuntoekenning

-een voldoende resultaat voor de opdracht. [> 5,5]

• **algemene theorie** | [film- en literatuurlijst II](#) | 3 ec

inhoud

Het zelfstandig bestuderen van een groot aantal canonieke films en filmboeken. De lijst zal aan het begin van het studiejaar worden uitgereikt. Aan het einde van het studiejaar (rond de maanden mei/juni) volgt een schriftelijk tentamen over de opgegeven films en boeken. De planning hiervan ontvangen de studenten in de loop van het jaar van Ernie Tee.

leerdoel

Het doel van dit onderwijsonderdeel is om eigen initiatief te stimuleren en om de inhoudelijke bagage te verbreden en te verstevigen: het gaat hierbij om het ontwikkelen van een kritische en analytische blik (op film en op filmliteratuur), het verbreden van het referentiekader en het verder ontwikkelen van een eigen visie en een eigen handtekening.

competenties 2, 8, 9, 10, 11

docent Ernie Tee

onderwijsvorm Zelfstudie.

periode Gedurende het gehele studiejaar.

toetsvorm

formatief

80% aanwezigheid en actieve participatie is voorwaarde voor het schrijven van de afrondende opdracht

studiepuntoekenning

- Voldoende resultaat voor schriftelijk tentamen. [> 5,5]

02 | vrije punten | 5 ec | **individuele keuze**

leerdoel

Je leert binnen de 'vrije punten' keuzes te maken, eigen projecten vorm te geven en je studieloopbaan te sturen.

inhoud

Binnen de vrije punten kun je zelf bepalen wat je wilt doen en hoe je je ec's haalt. Je kunt een eigen project initiëren en uitvoeren of een keuzevak doen. Je kunt een buitenschools project doen of een kleine stage lopen. Ook kan je, als je rooster het toelaat en je studieleider toestemming geeft, een vak bij een andere vakklas volgen. Deelname aan een vfx-film kan betekenen dat je een iets zwaarder project doet en hiermee extra punten verdient.

voorwaarden

De invulling van je vrije punten gebeurt altijd in overleg met je studieleider.

Je bepaalt aan het begin van het jaar hoe je je vrije punten wilt behalen.

Bij een vrij project schrijf je een projectvoorstel. Dit leg je voor aan je studieleider.

Een *projectbeschrijving* bevat altijd de volgende onderdelen:

- de inhoud (het idee, het concept)
 - leerdoel(en)
 - realistische planning in relatie tot het onderwijsprogramma
 - de tijdsbesteding en te behalen ec's (1 ec = 28 uur)
 - criteria waaraan het project moet voldoen en wat wordt getoetst. (zoals lengte van film, mate van uitwerking, lengte van verslag of onderzoek etc)
 - een beschrijving van het eindproduct (film, vrij werk, concept, presentatie, verslag, onderzoek)
- Bovenstaande bespreek je altijd met je studieleider en het moet door hem of haar goedgekeurd worden.

competenties 1, 2, 5, 9, 10, 11

onderwijsvorm afhankelijk van keuze: zelfstudie, project of klassikaal onderwijs

periode persoonlijke planning gedurende het hele studiejaar.

docenten diverse docenten, afhankelijk van keuze

toetsing en normen voor behalen ec's

plaatsing in digitaal portfolio van relevante documenten:

- overzicht van gevolgde vakken en/of projecten om vrije punten te behalen;
- bij eigen project: een complete projectbeschrijving (zie boven);
- verslag van het eigen project met een reflectie op je leerdoelen;
- presentatie van het resultaat;
- voldoende resultaat van de afgesproken onderdelen.

03 | theorie in techniek A | 7 ec | **vakaanbod**

Inleiding

In het eerste technische theorieblok wordt uitgebreide en diepgaande technische theorie aangeboden die studenten nodig hebben als basiskennis tijdens geluidsoptname, geluidsmontage en mixage op de Filmacademie en in de beroepspraktijk.

leerdoel

Studenten bekend maken met diepgaande fundamentele technische aspecten van geluid en geluidsapparatuur. Via het toetsen van de bij de student aanwezige kennis door een schriftelijk tentamen met open vragen, wordt voor de student duidelijk in hoeverre de aangeboden stof verwerkt, begrepen en reproduceerbaar is.

inhoud

Microfoons, technische kwaliteit van geluid, natuurkundige aspecten van geluid, stereo techniek **A** en een tentamen over de in blok **A** aangeboden stof.

onderdelen

- **theorie in techniek A | **microfoons** | 2 ec**

leerdoel

Studenten bestuderen de vele aspecten van microfoons in theorie, techniek en praktijk. Na vijf intensieve dagen zijn de studenten, met behulp van de twee natuurkundig fundamentele richtingskarakteristieken, bekend met alle eerste-orde richtingskarakteristieken en de daarbij horende karakteristieke eigenschappen. Ze kunnen een gefundeerde en beredeneerde inschatting maken voor het praktische gebruik van microfoons in al hun verschijningsvormen, zoals gangbaar op de academie en in de beroepspraktijk.

inhoud

Via een huiswerkopdracht hebben de studenten zich voorbereid op de theorie die aan bod komt. Fundamentele richtingskarakteristieken en hun eigenschappen, afgeleide richtingskarakteristieken,

werkingsprincipes, voedingsspanning, afstandsfactor, alle andere kentallen, alternatieven voor richtingswerking: pressure zone microfoon - noise canceling microfoon - parabool microfoon - microfoon met richtpijp, polaire diagrammen, elektrische gevoeligheid van de microfoon, wind gevoeligheid, windkappen, microfoonophangingen e.d. zijn onderwerpen die aan bod komen. In de ochtenden wordt de huiswerkopdracht besproken en de theorie gepresenteerd, in de middag 'bewijzen' de studenten de gepresenteerde theorie door zelf praktische tests uit te voeren die gezamenlijk beluisterd en beoordeeld worden.

onderwijsvorm zelfstudie, werkcollege en praktijktesten

periode week 35 en 36

docent Bert Kraaijpoel

literatuur

- John Borwick, *Microphones Technology and Technique*, Focal Press
- Ray A Rayburn, *Earle's Microphone Book*, Third edition, Focal Press 2012 Elsevier Inc.
- Michael Williams, *Microphone Arrays for Stereo and Multichannel Sound, Recording*, II Rostro – 2003 Hoofdstuk 4
- Diverse auteurs: *Reader microfoons*, Rycote: *Microphone data*
- Bert Kraaijpoel, *Lesstof microfoons*

competenties 1, 2, 4, 5, 6, 9, 11

toetsing en normen voor behalen ec's

- een voldoende resultaat van de huiswerkopdracht [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- voldoende uitvoering van de praktische tests [V/O beoordeling].

• **theorie in techniek A** | [technische kwaliteit](#) | 1 ec

leerdoel

Studenten leren de theoretische onderbouwing van belangrijke factoren die bepalend zijn voor de technische kwaliteit van het opgenomen, gemanipuleerde en waargenomen geluid, met aandacht voor elementen die mogelijk beperkingen opleggen.

inhoud

Impedantie, spanningsoverdracht, gebalanceerde en ongebalanceerde verbindingen, connectors en kabels, aardlussen, signaalbewerking, routing, lijn- en microfoonniveau, vervorming en dynamisch bereik. Tijdens de les wordt met gerichte opdrachten gewerkt.

onderwijsvorm zelfstudie, werkcollege en praktijkoefening

periode week 36 en 37

docent Bert Kraaijpoel

literatuur

- John Watkinson *The Art of Sound Reproduction*, Focal Press
- Don Davis & Caroly Davis, *Sound System Engineering 2nd ed.*, Sams
- Bert Kraaijpoel, Lesstof: *Technische kwaliteit van geluid*

competenties 3, 5, 6, 9, 11

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende resultaat van de opdrachten [V/O beoordeling].

• **theorie in techniek A** | [natuurkundige aspecten](#) | 1 ec

leerdoel

Studenten leren de theoretische onderbouwing van de natuurkundige eigenschappen van geluid en de fysiologische eigenschappen van het gehoor die van belang zijn binnen de praktijk van het vakgebied.

inhoud

Onderwerpen zijn: propagatie van geluid, enkelvoudige en samengestelde periodieke trillingen, ruis, fase, dynamiek, akoestiek, decibel. Het gehoor: isofonen, geluidssterkte, gehoorbeschadiging, richtinghoren. Tijdens de les wordt met gerichte opdrachten gewerkt.

onderwijsvorm zelfstudie, werkcollege en praktijkoefening

periode week 36

docent Bert Kraaijpoel

literatuur

- David M. Howard & James Angus, *Acoustics and Psychoacoustics*, Focal Press, Boston, USA, 2000
- Eddy Bøgh Brixen, *Audio Metering*, Broadcast Publishing, Denmark, 2010
- Bert Kraaijpoel, Lesstof: *Natuurkundige aspecten van geluid*

competenties 3, 4, 5, 6, 9, 11

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende resultaat van de opdrachten [V/O beoordeling].

- **theorie in techniek A** | [stereo techniek A](#) | 1 ec

leerdoel

De studenten raken bekend met de verschillende aspecten van stereo geluid die op de Filmacademie en in de beroepspraktijk gangbaar zijn. Na zeven intensieve dagen (lesblok A én B) is het merendeel van de theoretische, praktische en filmische overwegingen de revue gepasseerd en kunnen studenten een verantwoorde keuze maken in stereotechniek voor geluidsopname en stereo geluidsgebruik tijdens de geluidsmontage en mixage, voor zowel documentaire als fictie.

inhoud

De studenten bereiden zich op de lessen voor door een huiswerkopdracht te maken. De theoretische achtergronden van stereo horen (met twee oren), stereo geluidsopname (met twee microfoons) en stereo afluisteren (met twee luidsprekers) worden behandeld. Alle mogelijke stereo microfoontechnieken worden gepresenteerd. De door studenten zelf op te nemen voorbeelden van de diverse mogelijkheden worden geanalyseerd in de vakklas. Belangrijke aspecten zijn: het oor en richting horen, looptijd verschillen, volume verschillen, frequentie voorkeuren, ITU stereo luidsprekeropstelling, stereo afluistering in film en op TV, ruimtelijkheid en plaatsing, coincident stereo: X-Y, M-S, Blumlein, niet coincident stereo: binauraal, ORTF, NOS, OSS/Jecklin, klein A-B, groot A-B en multimicrofoon techniek. In de ochtend wordt de huiswerkopdracht behandeld, daarna volgt de introductie van de theorie. In de middag maken de studenten stereo geluidsopnamen en worden de resultaten geanalyseerd.

onderwijsvorm zelfstudie, werkcollege en praktijkoefening

periode week 37, 39 en 40

docent Bert Kraaijpoel

literatuur

- Diverse auteurs: *Reader Stereo*
- Michael Williams, *Microphone Arrays for Stereo and Multichannel Sound Recording*, Il Rostro, 2003
- Ron Streicher & F Alton Everest, *The New Stereo Soundbook*, 2e ed, Audio Eng. Ass, 1998
- David M. Howard & James Angus, *Acoustics and Psychoacoustics* 2e ed., Focal Press, Boston, USA, 2000
- Bert Kraaijpoel, Lesstof: *stereotechnieken*

competenties 1, 2, 4, 5, 6, 9, 11

toetsing en normen voor behalen ec

- een voldoende resultaat van de huiswerkopdracht [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende resultaat van de geluidsopnamen [V/O beoordeling].

- **theorie in techniek A** | [theorietentamen A](#) | 2 ec

leerdoel

Uit het resultaat van het tentamen blijkt in hoeverre de aangeboden theorie voor techniek, geluidsopname en geluidsmontage en mixage begrepen, verwerkt én reproduceerbaar is door de studenten.

inhoud

Studenten krijgen tijdens de lessen de gelegenheid tot het stellen van gerichte vragen ter voorbereiding op het schriftelijke tentamen. Onderwerpen voor tentamen **A** zijn: microfoons, technische kwaliteit, natuurkundige aspecten, stereo techniek **A**, geluidsopname voor film en geluidsmontage en mixage in L/C/R.

onderwijsvorm schriftelijk tentamen met open vragen

periode week 40

docenten Bert Kraaijpoel, Ben Zijlstra en Michel Schöpping

competenties 5, 9, 10

toetsing en normen voor behalen ec

- voldoende (minimaal 5,6) resultaat tentamen [Summatieve beoordeling].

04 | geluidsopname voor film | 1 ec | **vakaanbod**

leerdoel

Studenten leren in een eindproduct belangrijke technische en inhoudelijke beslissingen onderkennen die vooraf en tijdens het filmen genomen moeten worden. Ze kunnen problemen benoemen die te verwachten zijn bij het draaien van een (fictie)film en leren hoe je daarmee om kunt gaan. Studenten raken bekend met het inhoudelijke instrumentarium van geluidsopname voor (fictie)film op de Filmacademie en in de beroepspraktijk. Studenten raken bekend met hun gereedschap, het technische instrumentarium én met de gangbare praktijk van geluidsopname voor film op de Filmacademie.

inhoud

De studenten bereiden zich voor door een aantal artikelen te lezen en naar aanleiding van deze artikelen vragen te beantwoorden. Aan de hand van filmfragmenten 'kijken' we naar de inhoudelijke eisen ten aanzien van de te gebruiken geluidsapparatuur. We bestuderen de, voor het tweede jaar gebruikelijke, mixers, recorders en microfoons: de mogelijkheden, instellingen, aansluitingen, uitsturing bij digitale geluidsopname, microfoonophangingen, het gebruik van meerdere hengelmicrofoons, set gedrag en 'gebruiken', video-assist, hengelstatief, geluidsassistentie, geluidsrapporten, administratie, script lezen, cameragebruik, lensgebruik en de keuze van werkplek van de geluidspersoon en assistent.

onderwijsvorm zelfstudie, werkcollege en oefeningen

periode week 36, 37, 39 en 40

docent Ben Zijlstra

literatuur

- Walter Murch, Francis Ford Coppola e.a., *Sound for Picture, an inside Look at Audio Production for Film and Television*, Mix Books/Hal Leonard Publishing Corporation, Minnesota, 1993
- Tomlinson Holman, *Sound on Film and Television*, Focal Press, Boston, USA, 1997
- Handleidingen, geluidsrapporten en scenario's
- Ben Zijlstra: *overdenkingen over geluidsniveaus*
- Ben Zijlstra: *hoofdtelefoons en luidsprekers*

competenties 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11

toetsing en normen voor behalen ec

- een voldoende beoordeling van de beantwoorde vragen [V/O beoordeling];

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling].

05 | geluidsmontage & mixage in L/C/R | 2 ec | **vakaanbod**

leerdoel

De student leert het 'opzetten' van een geluidsmontage in Pro Tools en het werken met synchroon beeld- en geluidsmateriaal in de geluidsstudio's van de Filmacademie. Met de introductie van de inhoudelijke mogelijkheden van geluidsmontage en mixage leren studenten zich te richten op het gebruik van de techniek ten behoeve van de inhoud.

inhoud

Het Pro Tools geluidsmontage- en mixagesysteem wordt behandeld, er is aandacht voor anti-RSI gedrag, het inladen van het materiaal (beeld en geluid), de uitwisselingsaspecten van materiaal van en naar de beeldmontage, de algemene geluidsmontagestructuur, de geluidsmontage van synchroon geluid, de instellingen in Pro Tools, de techniek van geluidsmontage en het gebruik van levels en

monitoring tijdens de geluidsmontage en mixage. De student maakt korte praktische oefeningen, gericht op bedieningsvaardigheid en het inhoudelijk gebruik van de middelen.

onderwijsvorm werkcollege en praktische oefeningen

periode week 37 en 38

docent Michel Schöpping

literatuur handleiding *Pro-Tools* en *D-command*

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11

toetsing en normen voor behalen ec's

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende technisch resultaat van de oefeningen [Summatieve beoordeling];
- een voldoende inhoudelijk resultaat van de oefeningen [Summatieve beoordeling];
- een voldoende beoordeling van de bedieningsvaardigheid [V/O beoordeling].

06 | korte fictie oefening (kfo) 1 & 2 | 5 ec | **praktijkoefening**

Kijk voor uitgebreide algemene informatie over deze oefening bij de *randvoorwaarden oefeningen*

inhoud

Alle regie fictie studenten maken op één draaidag een fictiefilm op video. De geluidsstudenten verzorgen de opname van het directe geluid op de draaidag, de opname van extra geluiden ten behoeve van de geluidsnabewerking én de geluidsmontage en mixage in de daarvoor ter beschikking gestelde vier dagen. De geluidsstudenten worden zodanig ingedeeld dat over het hele jaar gezien iedereen ongeveer hetzelfde aantal producties 'draait' en nabewerkt, met een zo gelijk mogelijke verdeling tussen documentaire en fictie. Voor de geluidsstudenten is dit de eerste fictiefilm op de Filmacademie waarvoor het totale geluidstraject, van geluidsoopname tot en met geluidsmontage en mixage, wordt verzorgd. Vooraf maakt de geluidsstudent in overleg met de regisseur een geluidskoncept dat tijdens de voorbesprekingen wordt doorgesproken met docent Michel Schöpping. Tijdens de draaidagen worden de geluidsstudenten de hele dag bijgestaan door een geluidcoach die actief bijstuurt tijdens het draaien en vooral veel aandacht besteedt aan het hengelen en belangrijke aspecten van het directe geluid bij beeld. De draaidag wordt direct nabesproken tijdens een draai-evaluatie waarbij studenten en begeleiders aanwezig zijn, het accent ligt hierbij vooral op de samenwerking tussen de studenten onderling. De geluidsmontage en mixage worden intensief begeleid, zodat onbekendheid met sommige aspecten van de apparatuur geen struikelblok vormt en de inhoud van de film bepalend blijft en richting geeft aan het creatieve proces.

leerdoel

Studenten doen uitgebreide praktijkervaring op in geluidsoopname en geluidsmontage en mixage bij fictiefilm in een zeer intensief samenwerkingsverband met alle andere vakklassen, waarbij de techniek ten dienste staat van de inhoud.

onderdelen

- **kfo** | [geluidskoncept & logboek / crewoverleg / breakdown](#) | 1 ec

leerdoel

De student leert het maken van een geluidskoncept vanuit een gegeven script/scène binnen een zeer hecht samenwerkingsverband met alle betrokken vakklassen, waarbij geluidsmechanismen worden geïncorporeerd binnen het concept. De student leert de inhoud van het geluidskoncept te communiceren via het maken en presenteren van geluidsvoorbeelden tijdens het crewoverleg. De student leert de inhoud vanuit het geluidskoncept te vertalen in praktische voorwaarden voor het opnemen van het geluid tijdens de draaiperiode en deze voorwaarden te communiceren aan de samenwerkende departementen.

inhoud

De student maakt in overleg met de scenarist en regisseur een geluidskoncept met cinematografische uitgangspunten en toepasselijke geluidsmechanismen, dat aansluit bij de inhoud en de vorm van de beoogde film. Dit geluidskoncept wordt gecommuniceerd en gepresenteerd met behulp van auralisaties tijdens het crewoverleg. Geluidskoncept en auralisaties vormen het uitgangspunt tijdens geluidsoopname,

geluidsmontage en mixage. De studenten houden hun voortgang gedurende het gehele productieproces bij in een logboek (t.b.v. het schriftelijke persoonlijke evaluatie verslag).

onderwijsvorm praktijkoefening

periode KFO 1 week 41 t/m 45, KFO 2 week 47 t/m 51

docent Michel Schöpping en Ben Zijlstra

literatuur scenario's, draaiboeken, geluidskoncepten

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de inhoud van het geluidskoncept [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de auralisatie(s) [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de samenwerkingsaspecten [V/O beoordeling].

• kfo | [geluidsofname](#) | 1 ec

leerdoel

De student doet praktijkervaring op in synchrone en niet-synchrone geluidsofname binnen een intensief samenwerkingsverband met alle betrokken vakklassen, waarbij de techniek ten dienste staat van de inhoud. Uitgangspunt voor alle geluidsofnames is het geluidskoncept. Door de keuze van een toepasselijke microfoontechniek leert de student de representatieve eigenschappen van geluidsofname herkennen en erkennen. De student verkrijgt een grote bedieningsvaardigheid van de gebruikte (geluids)apparatuur.

inhoud

Geluidsofnames ten behoeve van auralisaties, synchrone én niet-synchrone geluidsofnames met een toepasselijke microfoontechniek.

onderwijsvorm praktijkoefening

periode week 41, 42, 43 en 44

docent Ben Zijlstra

literatuur geluidskoncept, gebruiksaanwijzingen apparatuur, behandelde literatuur

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de bedieningsvaardigheid [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de kwaliteit van de geluidsofnames [V/O beoordeling];
- de representatie eigenschappen via het opgenomen geluid [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de samenwerkingsaspecten [V/O beoordeling].

• kfo | [geluidsmontage & mixage](#) | 2 ec

leerdoel

De student leert de door de montagestudent afgeleverde montage te organiseren in een Pro Tools-sessie die geschikt is voor het werken in L/C/R en in deze sessie het synchrone geluid zodanig te monteren dat deze geluidsmontage zou kunnen worden overgedragen ten behoeve van de 'mixage'. De student leert de inhoud van de film te representeren in een toepasselijk sound design, gebaseerd op het met de regisseur overeengekomen geluidskoncept en maakt een inhoudelijke mixage van de geluidsmontage gericht op een L/C/R uitbrengformaat, die voldoet aan de daarvoor geldende normen. De student leert de L/C/R mix te vertalen in een stereo mix (Lo-Ro) die voldoet aan de daarvoor geldende normen.

inhoud

Geluidsmontage en mixage voor een korte fictie oefening waarbij de inhoud van de film wordt gerepresenteerd door het sound design. Herkenbaar aan keuzes in de geluidsmontage en mixage van het synchrone geluid, de toegevoegde effecten, atmosferen, muziek en de combinatie van alle elementen met de daarbij toegepaste geluidsmanipulatie.

onderwijsvorm praktijkoefening

periode week 45

docent Michel Schöpping

literatuur scenario, draaiboek, geluidsconcept, gebruiksaanwijzingen postproductie apparatuur

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de bedieningsvaardigheid [V/O beoordeling];
- een overdraagbare geluidsmontage [V/O beoordeling];
- sound design representeert de inhoud van de film [V/O beoordeling];
- mixage binnen de geldende normen [V/O beoordeling];
- vertaling van de L/C/R mix voor stereo (LoRo) gebruik [V/O beoordeling].

• kfo | [evaluatie en verslag](#) | 1 ec

leerdoel

Studenten trainen in het kritisch kijken en luisteren naar de gerealiseerde fictiefilms zodat ze een analyserend inzicht ontwikkelen als professionele maker. Studenten leren om te gaan met kritiek van collega-studenten en begeleiders, en te reflecteren op het eigen handelen.

inhoud

Samen met de andere studenten wordt de draaiperiode, montage, geluidsmontage en mixage van alle fictieoefeningen kritisch onder de loep genomen, zodat duidelijk kan worden op welke onderdelen verbetering mogelijk is en hoe de praktijk en het eindresultaat kunnen afwijken van de verwachtingen vooraf. Per team wordt gekeken naar het bereikte resultaat ten aanzien van: de voorbereiding, het geluidsconcept, het directe geluid tijdens de opname, de mogelijkheden en onmogelijkheden op de set, het hengelien, de geluidsassistentie, het aangeleverde geluid vanuit de beeldmontage, de overeenstemming van het geluid met het beeld, het synchrone geluid, de voice over, de muziek, de representatie aspecten van de geluidsmontage en geluidsmixage, het afleveren van de eindmix aan de beeldmontage, etc. De student maakt een persoonlijk verslag van de film(s) waaraan de student heeft meegewerkt; de bevindingen tijdens deze oefening voor wat betreft voorbereiding, samenwerking, problemen, verwachtingen vooraf en het uiteindelijke resultaat met daarin opgenomen een reflectie op het eigen handelen. Het tijdens de oefening bijgehouden persoonlijke logboek vormt hierbij de basis.

onderwijsvorm praktijkevaluatie

periode week 46

docenten Michel Schöpping, Ben Zijlstra e.a.

literatuur scenario, draaiboek, geluidsconcept

competentie 10

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van het schriftelijke verslag [V/O beoordeling].

07 | korte documentaire oefening (kdo) 1 & 2 | 5 ec |

praktijkoefening

leerdoel

Studenten doen uitgebreide praktijkervaring op in geluidsopname, geluidsmontage en mixage bij documentaire (video) in een zeer intensief samenwerkingsverband met studenten regie, productie, camera en montage, waarbij de techniek ten dienste staat van de inhoud.

inhoud

Alle studenten regie documentaire maken een documentaire op video. De geluidsstudenten verzorgen op de draaidag(en) het directe geluid en de eventueel benodigde extra geluidsoptnamen, evenals de geluidsmontage en mixage in de daarvoor ter beschikking gestelde vier dagen. De geluidsstudenten worden zodanig ingedeeld dat elke sound designstudent over het gehele jaar gezien ongeveer eenzelfde aantal producties 'draait' en 'nabewerkt', met een zo gelijk mogelijke verdeling tussen documentaire en fictie.

Vóóraf maakt de geluidsstudent in overleg met de regiestudent een geluidsconcept, gebaseerd op de regievisie, dat wordt doorgesproken met docent Michel Schöpping. De studenten worden tijdens het draaien bijgestaan door een geluidcoach (bij documentaire meestal niet de hele dag aanwezig vanwege

het snel ontstaan van een 'te grote' groep) die actief bijstuurt tijdens het filmen. De draaidag wordt aansluitend geëvalueerd door studenten en begeleiders, waarin vooral wordt ingegaan op de onderlinge samenwerking.

De geluidsmontage en mixage worden intensief gecoacht door Michel Schöpping, zodat er zo min mogelijk vertraging ontstaat door onbekendheid met sommige aspecten van de apparatuur en er voldoende aandacht blijft voor het inhoudelijke resultaat.

• **kdo** | [geluidskoncept & logboek / crewoverleg](#) | 1 ec

leerdoel

De student leert het maken van een geluidskoncept vanuit een gegeven plan van aanpak binnen een zeer hecht samenwerkingsverband met alle betrokken vakklassen, waarbij geluidsmechanismen worden geïncorporeerd binnen het concept. De student leert de inhoud vanuit het geluidskoncept te vertalen in praktische voorwaarden voor het opnemen van het geluid tijdens de draaiperiode en deze voorwaarden te communiceren met de samenwerkende departementen.

inhoud

De student maakt in overleg met de regisseur een geluidskoncept met cinematografische uitgangspunten en toepasselijke geluidsmechanismen, dat aansluit bij de inhoud en de vorm van de beoogde film. Het geluidskoncept vormt het uitgangspunt tijdens geluidsofname en geluidsmontage en mixage. De studenten houden hun voortgang gedurende het gehele productieproces bij in een logboek (t.b.v. het schriftelijke persoonlijke evaluatie verslag).

onderwijsvorm praktijkoefening

periode KDO 1 week 41 t/m 43, KDO 2 week 47 t/m 50

docent Michel Schöpping

literatuur plan van aanpak, regievisie, geluidskoncepten

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de inhoud van het geluidskoncept [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de samenwerkingsaspecten [V/O beoordeling].

• **kdo** | [geluidsofname](#) | 1 ec

leerdoel

De student doet praktijkervaring op in synchrone én niet-synchrone documentaire geluidsofname binnen een intensief samenwerkingsverband met alle betrokken vakklassen, waarbij de techniek ten dienste staat van de inhoud. Uitgangspunt voor alle geluidsofnamen is het geluidskoncept. Door de keuze van een toepasselijke microfoontechniek leert de student de representatieve eigenschappen van geluidsofname herkennen en erkennen. De student verkrijgt een grote bedieningsvaardigheid van de gebruikte (geluids)apparatuur.

inhoud

Geluidsofnamen ten behoeve van synchrone én niet-synchrone documentaire opnamen met een toepasselijke microfoontechniek.

onderwijsvorm praktijkoefening

periode week 41 en 47

docent Ben Zijlstra en gastdocent(en)

literatuur plan van aanpak, geluidskoncept, gebruiksaanwijzingen, behandelde literatuur

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende beoordeling van de bedieningsvaardigheid [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de kwaliteit van de geluidsofnamen [V/O beoordeling];
- de representatie eigenschappen via het opgenomen geluid [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de samenwerkingsaspecten [V/O beoordeling].

• **kdo** | [geluidsmontage & mixage](#) | 2 ec

leerdoel

De sound designstudent leert de door de montagestudent afgeleverde montage te organiseren in een Pro Tools-sessie die geschikt is voor het werken in L/C/R en in deze sessie het synchrone geluid zodanig te monteren dat deze geluidsmontage zou kunnen worden overgedragen ten behoeve van de 'mixage'. De student leert de inhoud van de film te representeren in een toepasselijk sound design, gebaseerd op het met de regisseur overeengekomen geluidsconcept, en maakt een inhoudelijke mixage van de geluidsmontage gericht op een L/C/R uitbrengformaat die voldoet aan de geldende normen. De student leert de L/C/R mix te vertalen in een stereo mix (Lo-Ro) die voldoet aan de daarvoor geldende normen.

inhoud

Geluidsmontage en mixage voor een korte documentaire oefening waarbij de inhoud van de film wordt gerepresenteerd door het sound design, herkenbaar aan keuzes in de montage en mixage van het synchrone geluid, toegevoegde effecten, atmosferen, muziek en de combinatie van deze elementen met de daarbij toegepaste geluidsmanipulatie.

onderwijsvorm praktijkoefening

periode week 43, 49 en 50

docent Michel Schöpping

literatuur plan van aanpak, geluidsconcept

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende beoordeling van de bedieningsvaardigheid [V/O beoordeling];
- een overdraagbare geluidsmontage [V/O beoordeling];
- het sound design representeert de inhoud van de film [V/O beoordeling];
- de mixage valt binnen de geldende normen [V/O beoordeling];
- vertaling van de L/C/R mix voor stereo gebruik [V/O beoordeling].

• kdo | [evaluatie en verslag](#) | 1 ec**leerdoel**

Studenten trainen in het gezamenlijk kritisch kijken naar de gerealiseerde documentaires zodat ze een analyserend inzicht ontwikkelen als professionele maker. Studenten leren om te gaan met kritiek van collega studenten en begeleiders en te reflecteren op het eigen handelen.

inhoud

De draaiperiode en postproductieperiode van alle documentaires wordt kritisch onder de loep genomen zodat duidelijk blijkt op welke studiebelasting verbetering mogelijk is en aan welke veranderingen een documentaire binnen het documentairetraject onderhevig kan zijn. Voorbereiding, geluidsconcept, het directe geluid tijdens de opname, mogelijkheden en onmogelijkheden op de set, hengelien, aanleveren geluid aan de beeldmontage, aangeleverd geluid vanuit de beeldmontage, overeenstemming met beeld, synchroon geluid, voice over, muziek, geluidsmontage en mixage wat betreft inhoud en techniek worden in onderlinge discussie behandeld. De student maakt een persoonlijk verslag van de film(s) waaraan de student heeft meegewerkt; de bevindingen tijdens deze oefening voor wat betreft voorbereiding, samenwerking, problemen, verwachtingen vooraf en het uiteindelijke resultaat. Het tijdens de oefening bijgehouden persoonlijke logboek vormt hierbij de basis.

onderwijsvorm praktijkevaluatie

periode week 51

docent Michel Schöpping, Ben Zijlstra e.a.

literatuur plan van aanpak, geluidsconcept.

competentie 10

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van het schriftelijke verslag [V/O beoordeling].

08 | geluidsmontage & mixage in L/C/R/S | 2 ec | **vakaanbod**

leerdoel

Studenten leren hoe stereo geluid gemonteerd en gemixt wordt in een bioscoop situatie met Links/Center/Rechts/Surround afluistering, mede afhankelijk van de 'soort' van geluid - Sync, Wild, Atmo, Effecten, Foley, Muziek etc. De student leert deze mixage te vertalen naar een Dolby compatible Lt/Rt mix.

inhoud

Technische uitleg van en praktische oefeningen in het effect van de verschillende mogelijkheden. De student maakt korte praktische oefeningen gericht op de bedieningsvaardigheid en het inhoudelijk gebruik van de middelen.

onderwijsvorm werkcollege en practicum

periode week 3 en 24

docent Michel Schöpping

literatuur David Lewis Yewdall, *Practical art of Motion Picture Sound*, second edit 2003, chapter 14
Dialog Editing

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11

toetsing en normen voor behalen ec's

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende technisch resultaat van de oefeningen [Summatieve beoordeling];
- een voldoende inhoudelijk resultaat van de oefeningen [Summatieve beoordeling];
- een voldoende beoordeling van de bedieningsvaardigheid [V/O beoordeling].

09 | theorie in praktijk | 5 ec | **vakaanbod**

inleiding

In het eerste praktische theorie blok wordt uitgebreide en diepgaande praktisch-theoretische kennis aangeboden die studenten nodig hebben als basiskennis tijdens geluidsoptname, geluidsmontage en mixage op de Filmacademie en in de beroepspraktijk.

leerdoel

Studenten bekend maken met diepgaande fundamentele praktische aspecten van geluid, geluidsapparatuur, geluidsoptname en geluidsmontage en mixage.

inhoud

Muziekplanning en sound design, synchroniseren in film, worldizen van geluid, foley, nasynchronisatie en voice over, stereo geluid in film.

onderdelen

- **theorie in praktijk** | [muziekplanning & sound design](#) | 1 ec

leerdoel

Studenten leren het belang herkennen van een zo vroegtijdig mogelijke muziekkeuze, zodat deze een geïntegreerd onderdeel kan vormen van het totale geluidsontwerp.

inhoud

Aan de hand van praktijkvoorbeelden wordt duidelijk gemaakt waaraan een wel of niet tijdige muziekkeuze te herkennen is. Er wordt ingegaan op belangrijke elementen die problemen hierbij helpen voorkomen. Tevens wordt ingegaan op de rol van de componist en de samenwerking tussen sound designer en componist en in hoeverre het aanreiken van een geluidskoncept hierbij bruikbaar kan zijn. Er wordt ingegaan op de consequenties van de verschillen tussen het directe geluid en de muziek. Het 'gericht' werken aan een opdracht, in samenwerking met de studenten van de vakklas regie, geeft zicht op de emotionele kanten van de geluidsvormgeving.

onderwijsvorm werkcollege en praktijkoefening

periode week 3

docent Frank van der Weij

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende resultaat van de praktijkoefening [V/O beoordeling].

• **theorie in praktijk** | [nasynchronisatie & voice over](#) | 1 ec

leerdoel

Studenten krijgen inzicht in de inhoudelijke mogelijkheden van nasynchronisatie en voice over en in de mogelijkheden om hier mee om te gaan. Ze leren in samenwerking met de studenten van de vakklas regie fictie adequaat te communiceren met acteurs en deze inhoudelijk aan te sturen.

inhoud

Studenten bestuderen de aangeboden literatuur. Er wordt ingegaan op het verschil tussen nasynchronisatie die naadloos moet aansluiten bij het directe geluid vanaf de set of juist zelf een creatieve uiting is. Er wordt gekeken hoe de klank van het 'set' geluid (exterieur of interieur) benaderd kan worden en in welke akoestische omgeving dat het beste lukt. Samenwerking met acteurs van de toneelacademie in Maastricht zorgt voor een uitwisseling in ervaringen vanuit acteer- en geluidsperspectief. Behandeld wordt welke aanpak tijdens het nasynchroniseren het meest veelbelovend is om te komen tot een maximale acteerprestatie en dus het beste inhoudelijke resultaat. Binnen een zeer praktische aanpak wordt gekeken naar de mogelijkheden om een 'vette' voice over te realiseren door 'goed' microfoongebruik en de keuze van de juiste richtingsgevoeligheid van de microfoon: wat wordt hiervan uiteindelijk de inhoudelijke werking?

onderwijsvorm werkcollege en praktijkoefening

periode week 5

docent Giel van Geloven en Michel Schöpping

literatuur David Lewis Yewdall, *Practical art of Motion Picture Sound*, second edit 2003, chapter 15 ADR and looping

competenties 1, 2, 3, 4

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende beoordeling van de bedieningsvaardigheid [V/O beoordeling];
- een voldoende technisch en inhoudelijk resultaat van de oefening [V/O beoordeling].

• **theorie in praktijk** | [foley](#) | 1 ec

leerdoel

Studenten ontdekken de mogelijkheden van foley en het ontstaan en functioneren van synchrese, waarbij de studenten praktisch leren hoe ze in de meest uiteenlopende geluiden een emotionele lading kunnen leggen.

inhoud

Studenten bestuderen de aangeboden literatuur en verzorgen zelf de geluidsopnamen van het foley geluid voor een interessante scène uit een bestaande film. De resultaten worden klassikaal beluisterd en besproken.

onderwijsvorm zelfstudie, werkcollege en praktijkoefening

periode week 6

docent Vladimir Rakic

literatuur David Lewis Yewdall, *Practical art of Motion Picture Sound*, second edit 2003, chapter 16 Foley

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 9

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende beoordeling van de bedieningsvaardigheid [V/O beoordeling];
- een voldoende technisch en inhoudelijk resultaat van de oefening [V/O beoordeling].

• **theorie in praktijk** | [synchroniseren in film](#) | ec icm worldizen

leerdoel

Studenten raken bekend met de geschiedenis van het synchroniseren in film en worden zich ervan bewust hoe dit, na zeer veel moeite om het technisch kloppend te krijgen, nu vaak niet probleemloos verloopt maar wel onnadenkend en ten onrechte als vanzelfsprekend wordt beschouwd. Studenten leren nieuwe uitdagingen op het gebied van synchroniseren kennen door het maken van een praktijktest.

inhoud

Er wordt gekeken naar het synchroniseren in de huidige filmpraktijk, de voorwaarden voor synchroniseren, de mogelijkheden van synchroniseren bij b.v. play-back, worldizen en nasynchroniseren, synchroniseren bij projectie: zowel op film als video, synchroniseren van de huidige digitale projectiemogelijkheden: b.v. in de projectiezaal van de academie. Tevens wordt kort gekeken naar de mogelijkheden voor de opnamesnelheid van film- en videocamera's (25 b/s, 24 b/s, 30 b/s, slow-motion, versnelde beweging en 'cranking') en de gevolgen hiervan voor het geluid tijdens geluidsopname, (sync)scanning, geluidsmontage, mixage en muziekproductie. Studenten vervaardigen in twee teams een 'slow motion play back' voorbeeld.

onderwijsvorm zelfstudie, werkcollege en praktijkoefening

periode week 8, 9 en 10

docent Ben Zijlstra

competenties: 4, 5, 9

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende resultaat van het synchronisatie voorbeeld [V/O beoordeling].

• **theorie in praktijk** | [worldizen van geluid](#) | 1 ec

leerdoel

Studenten leren de invloed van een akoestische omgeving op de klank van het waargenomen geluid te herkennen en benoemen. Het wordt duidelijk hoezeer de klank van geluid in film onze beleving van de getoonde óf niet-getoonde ruimte stuurt.

inhoud

Er wordt gekeken en geluisterd naar een aantal overduidelijke voorbeelden uit 'grote' buitenlandse producties. Studenten bestuderen de scriptie 'Being there' van Thijs van der Vliet, inclusief het gehoormatige evaluatie van de door hem gemaakte luistervoorbeelden. Studenten maken geluidsopnamen in een aantal gevoelsmatig zeer bekende akoestische omgevingen, zoals b.v: interieur auto, trappenhuis, wc en/of exterieur dakterras, metrostation, stadion etc. De verschillende geluidsopnames worden klassikaal beoordeeld op hun 'blinde herkenbaarheid', mede afhankelijk van het geluidsvolume waarop het materiaal wordt beluisterd. Studenten maken in kleine groepen een test met herhaaldelijk afspelen van hetzelfde geluid, waarbij de akoestische ruimte een eigen 'klankleven' lijkt te gaan leiden.

onderwijsvorm zelfstudie, werkcollege en praktijktesten

periode week 8, 9 en 10

docent Ben Zijlstra

literatuur Thijs van der Vliet afstudeerscriptie 'Being there'

competenties: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 11

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende technisch resultaat van de luistervoorbeelden [V/O beoordeling];
- een voldoende inhoudelijk resultaat van de luistervoorbeelden [V/O beoordeling];
- een voldoende beoordeling van de bedieningsvaardigheid [V/O beoordeling].

• **theorie in praktijk** | [stereo in film](#) | 1 ec

leerdoel

Studenten doen diepgaande kennis op over de toepassing van coincidente en niet-coincidente stereo technieken voor zowel synchrone als niet-synchrone geluidsopnamen. Studenten leren de kwaliteit van stereo geluid herkennen in audiovisueel werk en raken bekend met diepgaande kennis over M-S stereo opname en weergave techniek inclusief de representatieve mogelijkheden van deze techniek.

inhoud

Klassikale bespreking van alle mogelijke stereotechnieken en hun geschiktheid voor synchrone of niet synchrone geluidsopname t.b.v. film. Klassikale beoordeling van het gebruik van stereo geluid in documentaire film voorbeelden. Bestudering van het werk van de Hr. Lauridsen via een AES artikel van Fr. Heegaard. De in het artikel voorgestelde werkwijzen worden door de studenten getest op hun praktische werkzaamheid met gebruik van twee electrostatische luidsprekers.

onderwijsvorm zelfstudie, werkcollege en praktijkoefening

periode week 10

docent Ben Zijlstra

literatuur

- Fr. Heegaard, The Reproduction of Sound in Auditory Perspective and a Compatible System of Stereophony, AES E-Library, oktober 1992 based on the work of Mr. Lauridsen
- David Lewis Yewdall, *Practical art of Motion Picture Sound*, second edit 2003, chapter 10 Custom Recording Sound Effects

competenties 4, 9

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende beoordeling van de bedieningsvaardigheid [V/O beoordeling];
- een voldoende resultaat van de praktische tests [V/O beoordeling].

10 | theorie in techniek B | 6 ec | **vakaanbod**

inleiding

In het tweede 'technisch theoretische' blok wordt de uitgebreide en diepgaande technische theorie aangeboden die studenten nodig hebben als basiskennis tijdens geluidsopname, geluidsmontage en mixage op de Filmacademie en in de beroepspraktijk.

leerdoel

Studenten bekend maken met diepgaande fundamentele technische aspecten van geluid en geluidsapparatuur. Via het toetsen van de bij de student aanwezige kennis via een schriftelijk tentamen met open vragen wordt voor de student duidelijk in hoeverre de aangeboden stof verwerkt, begrepen en reproduceerbaar is.

inhoud

Digitale techniek, geluidsmanipulatie, stereo techniek **B**, kabels en solderen, afluisteren en levels & meters en theoriementamen **B**.

onderdelen

- **theorie in techniek B** | **digitale techniek** | 1 ec

leerdoel

Studenten raken bekend met belangrijke elementen en theoretische achtergronden van de digitale geluidstechniek in een rechtstreekse vergelijking met de analoge techniek die voor studenten nu bekend is. Verdieping van de kennis van digitale geluidstechnieken vormt de basis voor het begripvol omgaan met digitale techniek in de geluidspraktijk.

inhoud

De lessen geven een samenvatting van eerder behandelde analoge kenmerken en een introductie in digitale kenmerken zoals: sample frequentie, aliasing, bemonstering, woordlengte, dither, synchroniciteit in digitale techniek, rekenen in de digitale wereld, voor- en nadelen van digitale techniek, noise shaping, jitter, foutbehandeling en datareductie. De studenten worden door middel van geluidsopnamen en geluidsnabewerking bekend gemaakt met de gehoormatige consequenties. In de ochtend wordt gekeken naar de uitvoering van de huiswerkopdracht, daarna wordt de theorie behandeld en maken de studenten praktijkoefeningen.

onderwijsvorm zelfstudie, werkcollege en praktijkoefening

periode week 5, 6 en 7

docent Bert Kraaijpoel

literatuur

- diverse auteurs, *Reader digital*

- John Watkinson, *The Art of Digital Audio*, Focal Press, 2001
- Ken C. Pohlmann, *Digitale Audio principes, registratie en opslag*, Kluwer, Blaricum, 1988
- John Watkinson, *The Art of Sound Reproduction*, Focal Press, 1998
- Bert Kraaijpoel, Lesstof: *digitale techniek*

competenties 4, 5, 9

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende resultaat van de opdrachten [V/O beoordeling].

• **theorie in techniek B** | [geluidsmanipulatie](#) | **1 ec**

leerdoel

Studenten leren om gebruik te maken van filters, galm, limiters, compressors etc., beschikbaar als 'plug-ins' in de geluidsmontage en mixage software, zodat het gebruik van de diverse plug-ins met theoretische kennis van zaken plaatsvindt en onafhankelijk blijft van het gebruikte werkplatform.

inhoud

Aan de hand van voorbeelden wordt ingegaan op de theoretische en gehoormatige aspecten en mogelijkheden van dynamiekbeperving en het gebruik van filters en kunstmatige galm.

onderwijsvorm werkcollege en praktijkoefening

periode week 5, 6 en 7

docent Bert Kraaijpoel

literatuur Bert Kraaijpoel, Lesstof: *Dynamiek*

competenties 4, 5, 9

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende resultaat van de geluidsopnamen [V/O beoordeling].

• **theorie in techniek B** | [stereo techniek B / levels & meters](#) | **1 ec**

leerdoel

De studenten raken bekend met de verschillende aspecten van stereo geluid die op de Filmacademie en in de beroepspraktijk gangbaar zijn. Na zeven intensieve dagen (lesblok A én B) is het merendeel van de theoretische, praktische en filmische overwegingen de revue gepasseerd en kunnen studenten een verantwoorde keuze maken in stereotechniek voor geluidsopname en stereo geluidsgebruik tijdens de geluidsmontage en -mixage voor zowel documentaire als fictie. Studenten raken bekend met alle ins en outs van geluidsniveaus zoals deze zich in de praktijk zullen aandienen tijdens geluidsopname, geluidsmontage en mixage. Je leert de bioscooppraktijk vertalen naar de dvd- en televisiepraktijk.

inhoud

De studenten bereiden zich op de lessen voor door het maken van een huiswerkopdracht. De theoretische achtergronden van stereo horen (met twee oren), stereo geluidsopname (met twee microfoons) en stereo afluisteren (met twee luidsprekers) worden behandeld, alle mogelijke stereo microfoontechnieken worden gepresenteerd. De door studenten zelf op te nemen voorbeelden van de diverse mogelijkheden worden geanalyseerd in de vakklas. Belangrijke aspecten zijn: het oor en richting horen, looptijd verschillen, volume verschillen, frequentie voorkeuren, ITU stereo luidsprekeropstelling, stereo afluistering in film en op TV, ruimtelijkheid en plaatsing, coincident stereo: X-Y, M-S, Blumlein, niet coincident stereo: binauraal, ORTF, NOS, OSS/Jecklin, klein A-B, groot A-B en multicrofoon techniek. In de ochtend wordt de huiswerkopdracht behandeld, daarna volgt de introductie van de theorie. In de middag maken de studenten stereo geluidsopnamen en worden de resultaten geanalyseerd. De afgesproken levels in de bioscoop worden bekeken, evenals de afregeling van de geluidsstudio, de dynamiek tijdens geluidsopname, levels en omroepen bij televisiemateriaal, levels in het digitale domein, de vertaling van analoog naar digital en van digitaal naar analoog, etc.

onderwijsvorm zelfstudie, werkcollege en praktijkoefening

periode week 7 en 10

docent Bert Kraaijpoel

literatuur

- Diverse auteurs, *Reader Stereo*
- Michael Williams, *Microphone Arrays for Stereo and Multichannel Sound Recording*, Il Rostro, 2003
- Ron Streicher & F Alton Everest, *The New Stereo Soundbook*, 2e ed, Audio Eng. Ass, 1998
- David M. Howard & James Angus, *Acoustics and Psychoacoustics* 2e ed., Focal Press, Boston, USA, 2000
- Bert Kraaijpoel, Lesstof: *stereotechnieken*
- Diverse artikelen o.a. EBU R128 richtlijn
- Eelco Grimm, *Checkpoint Audio*, Context Publishers, Buren, 2001 • Artikelen en reactie NOB • Overzicht Analoge en Digitale niveau's NOB • Bob Katz, *Mastering Audio*, Focal Press • Bert Kraaijpoel, Lesstof: *levels*

competenties 1, 2, 4, 5, 6, 9

toetsing en normen voor behalen ec

- een voldoende resultaat van de huiswerkopdracht [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende resultaat van de oefeningen [V/O beoordeling].

• **theorie in techniek B** | [kabels & solderen](#) | 1 ec

leerdoel/inhoud

Studenten maken microfoonkabels en verloopkabels die gebruikt kunnen worden tijdens de tweedejaars oefening. Door het zelf prepareren, aansluiten en solderen krijgen de studenten een goed inzicht in gebruikelijke soldeertechniek en aansluitmogelijkheden.

onderwijsvorm werkcollege

periode week 8

docenten Bert Kraaijpoel en Martijn Veldhuizen

literatuur

- Don Davis & Caroline Davis, *Sound System Engineering, recommended Wiring Practices*, Focal Press, 1997.

competenties 4, 5, 9

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de gemaakte kabels en vropjes [V/O beoordeling].

• **theorie in techniek B** | [theorietentamen B](#) | 2 ec

leerdoel

Uit het resultaat van het tentamen blijkt in hoeverre de aangeboden theorie voor praktijk, techniek en geluidsmontage en mixage begrepen, verwerkt én reproduceerbaar is door de studenten.

inhoud

Studenten krijgen tijdens de lessen de gelegenheid tot het stellen van gerichte vragen ter voorbereiding op het schriftelijke tentamen. Onderwerpen voor tentamen **B** zijn: geluidsmontage en mixage in L/C/R/S, synchroniseren in film, worldizen van geluid, nasynchronisatie & voice over, digitale techniek, geluidsmanipulatie, stereo techniek **B**, kabels en solderen, stereo in film en levels & meters.

onderwijsvorm schriftelijk tentamen met open vragen

docenten Bert Kraaijpoel/Michel Schöpping/Ben Zijlstra

periode week 11

competenties 5, 9, 10

toetsing en normen voor behalen ec

- voldoende (minimaal 5,6) resultaat tentamen [Summatieve beoordeling].

11 | KDO 3 & KFO 3 | 9 ec | [praktijkoefening](#)

inleiding

Kijk voor uitgebreide algemene informatie over deze oefening bij de *randvoorwaarden KDO3 en KFO 3*

leerdoel

Studenten doen uitgebreide praktijkervaring op in geluidsopname, geluidsmontage en mixage bij docu- en fictiefilm in een zeer intensief samenwerkingsverband met alle andere vakklassen, waarbij de techniek ten dienste staat van de inhoud. De geluidsstudenten oefenen in het gebruik van stereo geluid tijdens geluidsopname, geluidsmontage en mixage. Ze hebben al een gedegen inzicht in het verloop van het filmtraject, zijn bekend met de spanningen die het filmen met zich meebrengt en weten goed om te gaan met tijdsdruk, hiërarchie op de filmset, communicatie met andere departementen en de wensen van productie en regie. Tijdens de voorbereiding wordt uitgebreid ingegaan op de competenties die bij deze oefening ontwikkeld moeten worden en de studenten bestuderen deze zodat ze zich bewust zijn van het 'zelflerende' proces tijdens deze oefening.

inhoud

De studenten regie documentaire maken een documentaire film, de studenten regie fictie maken een fictie film. De sound design studenten verzorgen op de draaidagen het directe geluid en de benodigde extra geluidsopnamen én verzorgen de geluidsmontage en mixage in de daarvoor ter beschikking gestelde zes dagen.

Bij de fictieprojecten wordt gewerkt met een geluidsassistent uit de eigen vakklas, alle sound designstudenten zijn hiervoor beschikbaar via een rooster. Vooraf maakt de geluidsstudent in overleg met de student Regie een geluidskoncept dat wordt doorgesproken met Michel Schöpping, waarna de benodigde apparatuur door de student kan worden gereserveerd. Het geluidskoncept wordt tijdens de stijlbespreking besproken. De studenten zijn nu in alle onderdelen meer bedreven geraakt, maar kunnen een beroep doen op begeleiding bij Michel Schöpping, de instructeur-begeleider Teddy Boddy en/of de studieleider sound design Ben Zijlstra.

De draai-evaluatie geeft inzicht in de samenwerking tijdens het draaien. Tijdens de beeldmontage, geluidsmontage en mixage wordt er gezamenlijk gecoached door begeleiders van regie, montage en sound design. De postproductie evaluatie geeft inzicht in de samenwerking tijdens de postproductie. De sound designstudent schrijft een verslag (max. twee A-4) over de bevindingen tijdens deze oefening voor wat betreft voorbereiding, samenwerking, problemen, assistentie, geluidsmontage, mixage, communicatie, inhoudelijk gebruik van geluid, verwachtingen vooraf en het uiteindelijke resultaat. Het tijdens het productieproces bijgehouden persoonlijke logboek vormt hiervoor de basis.

De oefening wordt afgesloten met de vertoning van de films in de projectiezaal, in aanwezigheid van de studieleiders.

Onderdelen

• **KDO 3 & KFO 3** | [geluidskoncept & logboek / crewoverleg](#) | **1 ec**

leerdoel

De student maakt een geluidskoncept vanuit een gegeven script/scène/plan van aanpak binnen een zeer hecht samenwerkingsverband met alle betrokken vakklassen, waarbij geluidsmechanismen worden geïncorporeerd binnen het concept. De student communiceert de inhoud van het geluidskoncept via het maken en presenteren van geluidsvoorbeelden. De student vertaalt de inhoud vanuit het geluidskoncept in praktische voorwaarden voor het opnemen van het geluid tijdens de draaiperiode en communiceert deze voorwaarden met de desbetreffende departementen.

inhoud

De student maakt in overleg met de regisseur/producent/scenarist een geluidskoncept met cinematografische uitgangspunten en toepasselijke geluidsmechanismen, dat aansluit bij de inhoud en de vorm van de beoogde film. Dit geluidskoncept wordt gecommuniceerd en gepresenteerd met behulp van auralisaties. Geluidskoncept en auralisaties vormen het uitgangspunt tijdens geluidsopname, geluidsmontage en mixage.

onderwijsvorm praktijkoefening

periode week 4 t/m 11

docent Michel Schöpping

literatuur plan van aanpak, scenario's, draaiboeken, geluidskoncepten

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de inhoud van het geluidskoncept [V/O beoordeling];

- een positieve beoordeling van de auralisatie(s) [V/O beoordeling];
- actieve participatie bij de lessen: postproductie en CaGeMo [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de samenwerkingsaspecten [V/O beoordeling].

• **KDO 3 & KFO 3 | [geluidsopname & assistentie](#) | 2 ec**

leerdoel

De student doet praktijkervaring op in synchrone en niet-synchrone geluidsopname binnen een intensief samenwerkingsverband met alle betrokken vakklassen, waarbij de techniek ten dienste staat van de inhoud. Uitgangspunt voor alle geluidsopnamen is het geluidsconcept. Door de keuze van een toepasselijke stereo en mono microfoontechniek leert de student de representatieve eigenschappen van geluidsopname herkennen en erkennen. De student verkrijgt een grote bedieningsvaardigheid van de gebruikte (geluids)apparatuur.

inhoud

Geluidsopnamen ten behoeve van auralisaties, synchrone - én niet synchrone opnamen met een toepasselijke microfoontechniek, waar toepasselijk en mogelijk in stereo.

onderwijsvorm praktijkoefening

periode week 12 t/m 17

docent Ben Zijlstra

literatuur geluidsconcept, gebruiksaanwijzingen, behandelde literatuur

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10

toetsing en normen voor behalen ec's

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende beoordeling van de bedieningsvaardigheid [V/O beoordeling];
- actieve betrokkenheid bij de draai evaluatie [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de kwaliteit van de geluidsopnamen [V/O beoordeling];
- de representatie eigenschappen via het opgenomen geluid [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de samenwerkingsaspecten [V/O beoordeling].

• **KDO 3 & KFO 3 | [geluidsmontage & mixage](#) | 3 ec**

leerdoel

De student leert de door de montagestudent afgeleverde montage te organiseren in een Pro Tools sessie die geschikt is voor het werken in L/C/R/S en in deze sessie het synchrone geluid zodanig te monteren dat deze geluidsmontage zou kunnen worden overgedragen aan een 'mixer'. De student leert de inhoud van de film te representeren in een toepasselijk sound design, gebaseerd op het met de regisseur overeengekomen geluidsconcept, en maakt een inhoudelijke mixage van de geluidsmontage gericht op een L/C/R/S uitbrengformaat die voldoet aan de geldende normen. De student leert de L/C/R mix te vertalen in een compatible Dolby stereo mix (Lt-Rt) die voldoet aan de daarvoor geldende normen.

inhoud

Geluidsmontage & mixage voor de tweedejaars oefening waarbij de inhoud van de film wordt gerepresenteerd door het sound design, herkenbaar aan keuzes in de montage en mixage van het synchrone geluid, toegevoegde effecten, atmosferen, muziek en de combinatie van deze elementen met de daarbij toegepaste geluidsmanipulatie.

onderwijsvorm praktijkoefening

periode week 16 t/m 20

docent Michel Schöpping

literatuur plan van aanpak, scenario, draaiboek, geluidsconcept

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11

toetsing en normen voor behalen ec's

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een voldoende beoordeling van de bedieningsvaardigheid [V/O beoordeling];
- een overdraagbare geluidsmontage [V/O beoordeling];
- sound design representeert de inhoud van de film [V/O beoordeling];
- mixage binnen de geldende normen [V/O beoordeling];
- vertaling van de L/C/R/S mix voor Lt-Rt gebruik [V/O beoordeling].

• **KDO 3 & KFO 3** | [crewevaluatie](#) | 1 ec

leerdoel

Studenten trainen in het kritisch kijken en luisteren naar de gerealiseerde films zodat ze een analyserend inzicht ontwikkelen als professionele maker. Studenten leren om te gaan met kritiek van collega studenten en begeleiders en te reflecteren op het eigen handelen.

inhoud

Samen met de andere studenten worden de draaiperiode, montage, geluidsmontage en mixage van alle tweedejaars oefeningen kritisch onder de loep genomen, zodat duidelijk kan worden op welke onderdelen verbetering mogelijk is en hoe de praktijk en het eindresultaat kunnen afwijken van de verwachtingen vooraf. Per team wordt gekeken naar het bereikte resultaat ten aanzien van: de voorbereiding, het geluidskoncept, het directe geluid tijdens de opname, de mogelijkheden en onmogelijkheden op de set, het hengelen, de geluidsassistentie, het aangeleverde geluid vanuit de beeldmontage, de overeenstemming van het geluid met het beeld, het synchrone geluid, de voice over, de muziek, de representatie aspecten van de geluidsmontage en mixage, het terugleveren van de eindmix aan de beeldmontage, etc.

onderwijsvorm praktijkevaluatie

periode week 21

docenten Michel Schöpping, Ben Zijlstra e.a.

literatuur scenario, plan van aanpak, draaiboek, geluidskoncept

competenties 9, 10

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];

• **KDO 3 & KFO 3** | [vakkleasevaluatie](#) | 1 ec

leerdoel

Studenten trainen in het kritisch kijken en luisteren naar de gerealiseerde films zodat ze een analyserend inzicht ontwikkelen als professionele maker. Studenten leren omgaan met kritiek van collega studenten en begeleiders en te reflecteren op het eigen handelen.

inhoud

Samen met alle sound designstudenten worden alle oefeningen kritisch onder de loep genomen met nadruk op de sound design factoren, zodat duidelijk kan worden op welke onderdelen verbetering mogelijk is en hoe de praktijk en het eindresultaat kunnen afwijken van de verwachtingen, bijvoorbeeld in het geluidskoncept, vooraf.

onderwijsvorm praktijkevaluatie

periode week 21

docenten Michel Schöpping en Ben Zijlstra

literatuur scenario, draaiboek, geluidskoncept

competenties 9, 10

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];

• **KDO 3 & KFO 3** | [competentie verslag](#) | 1 ec

leerdoel

Studenten trainen in het kritisch terugkijken op het doorgemaakte proces en laten reflecteren op de competenties zoals die tijdens de oefening aan de orde zijn geweest.

inhoud

De geluidsstudent schrijft een verslag van maximaal twee A4 over de bevindingen tijdens deze oefening voor wat betreft voorbereiding, samenwerking, draaiperiode, ondervonden problemen, geluidsassistentie, geluidsmontage, mixage, communicatie, het inhoudelijk gebruik van geluid, de verwachtingen vooraf en het uiteindelijke resultaat. Het tijdens de oefening bijgehouden logboek vormt hierbij het uitgangspunt, de competentiematrix dient als hulpmiddel.

onderwijsvorm zelfreflectie

periode week 21

docenten Michel Schöpping en Ben Zijlstra

literatuur logboek en competenties

competenties 8, 9, 10

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van het schriftelijke verslag [V/O beoordeling].

12 | commercial camera vierdejaars | 1 ec | **gezamenlijk aanbod**

leerdoel

Ervaring opdoen in de 'snelle en perfecte' wereld van de commercial, waar een maximaal resultaat in een minimale tijd telt. Studenten ontdekken de mogelijkheden van geluid binnen een korte en bondige vertelling met een 'kleinere' dynamiek, bedoeld voor een grote impact in de projectiezaal.

inhoud

De geluidsstudenten van het tweede jaar verzorgen de geluidsopname, geluidsmontage en mixage van de commercials van de vakklas camera van het vierde jaar.

onderwijsvorm praktijkoefening

periode week 22 en 23

docent Michel Schöpping e.a.

competenties 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van de actieve participatie [V/O beoordeling];
- een goede samenwerking met de vierdejaars studenten [V/O beoordeling];
- voldoende inhoudelijk resultaat van de commercial oefening [V/O beoordeling];
- voldoende technisch resultaat van de commercial oefening [V/O beoordeling].

13 | geluidsanalyse eindexamenfilms | 1 ec | **individueel**

leerdoel

Trainen in het analyseren van geluid bij film, zodat de in de praktijk gebruikelijke techniek, theorie en inhoud inzichtelijk wordt en voor de sound designstudenten toegankelijk en bereikbaar voor hun toekomstige projecten.

inhoud

Geluidsanalyse, aan de hand van een checklist, van een aantal eindexamenfilms van lichte 2012. Welke geluidselementen zijn gebruikt, voorgrond en achtergrond, geluidsgrenzen, het directe geluid, nasynchronisatie, akoestiek van de geluidselementen, hoorbare montage, onhoorbare montage, synchroon of asynchroon geluid, synchrese, hoe moeten we luisteren, gehoorpunt, wat zie ik van wat ik hoor en wat hoor ik van wat ik zie, vormen onderwerpen van de analyse. De studenten maken een schriftelijke geluidsanalyse van drie eindexamenfilms op maximaal drie A4 per film, met een motivatie voor de filmkeuze en een beknopte weergave van het verhaal met de dramatische accenten, vergelijkbaar met de geluidsanalyses uit het eerste jaar. Er wordt gebruik gemaakt van de maskeermethode en de terminologie en theorie van de eerstejaars leerstof. De analyse sluit af met een stevige en toepasselijke conclusie. Structuur en presentatie vormen belangrijke aandachtspunten.

onderwijsvorm zelfstudie

periode week 25

docent Ben Zijlstra

literatuur

- Michel Chion, *Audio Vision, Sound on Screen*, Columbia University Press, New York, USA, 1994
- Ben Zijlstra, *leerstof cinematografisch geluid propedeuse 2012-2013*
- Diverse auteurs, *Artikelen The School of Sound*

competenties 2, 8, 9, 10, 11

toetsing en normen voor behalen ec

- een voldoende (minimaal 5,6) resultaat van de analyse [Summatieve beoordeling].

14 | geluidsarchief & presentatie | 2 ec | **individueel**

leerdoel

Studenten worden zich bewust van de oneindige variëteit in atmosfeer- en effectgeluiden waarbij wordt gelet op de inhoudelijke en sferische kenmerken in de gevoelswaarde die deze vertegenwoordigen. Studenten onderzoeken de representatieve kenmerken van opgenomen geluid, waarbij de luisteraar geen kennis heeft van de opnameomstandigheden.

inhoud

Luisteren naar diverse geluidsvoorbeelden met aansluitend discussie; o.a. geluidsmateriaal van Chris Watson en Ann Kroeber. Elke geluidsstudent maakt een persoonlijk stereo geluidsarchief met zelf opgenomen geluiden, b.v. geluiden die 'vaker' nodig zijn in de geluidsmontage zoals: zee, wind, natuur, stad, etc., die voldoen aan criteria wat betreft dynamiek, karakteristiek en opname afstand. Het archief dient van voldoende omvang (minimaal 20 opnamen met geschikte lengte) te zijn. De geluidsopnamen worden gemaakt in stereo, waarbij zowel M-S als Binaurale techniek beschikbaar is. Er wordt een administratie bijgehouden van het geluid inclusief gegevens over: plaats, tijdstip, opnamemedium, opnametechniek etc. De geluiden worden beschikbaar gemaakt op de server, ter uitbreiding van het geluidsarchief van de academie, zodanig gerubriceerd dat de geluiden toegankelijk worden voor medestudenten. Er volgt een klassikale en auditieve evaluatie tijdens de presentatie van het geluidsarchief door de sound designstudenten.

docent Ben Zijlstra

periode week 24

literatuur/materiaal

- Verslag van de presentatie van Chris Watson op de School of Sound 2003
- Archief Chris Watson en Alan Splet op CD

competenties 1, 2, 4, 5, 8, 9

toetsing en normen voor behalen ec's

- actieve deelname tijdens de presentatie [V/O beoordeling];
- voldoende resultaat archief – (representatie)kwaliteit én omvang [V/O beoordeling];
- voldoende resultaat van de administratie van het archief [V/O beoordeling].

15 | organisatie eindexamenfestival | 1 ec | **gezamenlijk aanbod**

leerdoel

De student verwerft kennis over de eindexamenfilms en krijgt inzicht in de organisatie van het eindexamenfestival

inhoud

In de week voorafgaand aan het eindexamenfestival en tijdens de festivalperiode zelf verrichten studenten ondersteunende taken t.b.v. de uitvoering van het festival: administratieve taken, technische ondersteuning, baliediensten, zaalwachtdiensten. Daarnaast dienen de studenten alle eindexamenfilms te bekijken en een daaraan gekoppelde inhoudelijke opdracht te maken.

organisatie/coördinatie Marion Slewe

periode eind juni/begin juli

competenties 4, 5, 6, 7, 8

toetsing en normen voor behalen ec

- een positieve beoordeling van actieve deelname [V/O beoordeling];
- een positieve beoordeling van de opdracht [V/O beoordeling].